

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-10-49S

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

SYLLABUS

Цінності європейської цивілізації	Values of European Civilization	
Шифр за ОП	BK5.1	Code in Degree Programme
Освітній рівень: бакалаврський (перший)		Level of Education: Bachelor's (first)
Галузь знань Освіта / Педагогіка	01	Field of Knowledge Education / Pedagogy
Спеціальність Середня освіта (Історія)	014.03	Field of Study Secondary education (History)
Освітня програма Середня освіта (Історія)		Degree Programme: Secondary education (History)

РІВНЕ – 2024

Силабус навчальної дисципліни «Цінності європейської цивілізації» для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 014.03 «Середня освіта (Історія)» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка». Рівне. НУВГП. 2024. 19с.

ОП на сайті університету: <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/27491>

Розробник силабусу:

е-підпис Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук,
доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол №04 від "25" листопада 2024 року

В.о. завідувача кафедри:

е-підпис Сокаль Валентина Анатоліївна, кандидат педагогічних наук,
доцент.

Керівник (гарант) ОП:

е-підпис Прищепа О.П., д. і. н., доцент, професор кафедри суспільних
дисциплін.

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 04 від "30" грудня 2024 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІЕМ:

е-підпис Ковшун Наталія Едуардівна, д.е.н., професор.

© Клинова-Дацюк Г.Д., 2024
© НУВГП, 2024

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	<i>Бакалавр</i>
Освітня програма	Середня освіта (Історія)
Спеціальність	014.03 «Середня освіта (Історія)»
Рік навчання, семестр	<i>4 рік навчання, 5 семестр</i>
Кількість кредитів	3
Лекції:	<i>16 годин / 2 годин</i>
Практичні заняття:	<i>16 годин / 8 години</i>
Самостійна робота:	<i>58 годин / 80 годин</i>
Курсова робота:	<i>Ні</i>
Форма навчання	<i>денна / заочна</i>
Форма підсумкового контролю	<i>Залік</i>
Мова викладання	<i>Українська</i>
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА	

<p>Лектор</p> 	<p>Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна, кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін</p>
<p>Вікіситет</p>	<p>https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/Клинова-Дацюк_Галина_Дмитрівна</p>
<p>ORCID</p>	<p>http://orcid.org/0000-0002-7144-3074</p>
<p>Як комунікувати</p>	<p>https://h.d.klynova-datsiuk@nuwm.edu.ua Актуальні оголошення – на сторінці дисципліни в системі Moodle</p>
<p>Мета та завдання</p>	
<p>Вивчення навчальної дисципліни «Цінності європейської цивілізації» зумовлене отриманням цілісної картини історичного розвитку європейської цивілізації та ролі і місця в ній України. Мета: ознайомлення студентів зі сучасними поглядами на сутність: поняття цивілізації; цивілізаційного підходу до вивчення історії людства; витоків європейської цивілізації, етапів її розвитку, найважливіших подій її історії та культурно-історичного поступу; культурних, соціально-економічних, суспільно-політичних та духовно-ментальних цінностей, що уособлюють особливості європейської цивілізації у її цілісності та розмаїтті. Основні завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - охарактеризувати структуру, типологію та етапи розвитку цивілізації; - ознайомити із правовими, загально-цивілізаційними, культурними, релігійними, соціальними, політичними, економічними цінностями; - проаналізувати вплив християнства на розвиток Європи; - з'ясувати особливості індустріального та постіндустріального суспільства; - простежити історичні передумови та етапи становлення Європейського Союзу; - проаналізувати відносини України та ЄС, особливості процесу становлення цивілізаційної ідентичності України в умовах глобалізації. 	
<p>Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів</p>	
<p>https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326</p>	
<p>Передумови вивчення* (місце освітнього компоненту в структурно-логічній схемі)</p>	
<p>Вивченню дисципліни передують навчальних дисциплін- «Історія України другої половини ХХ–ХХІ ст.».</p>	

Компетентності

ЗК 4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Знання про сучасні досягнення в галузі загальних теорій держави та права, основні напрямки розвитку сучасних міжнародних відносин; шляхи і напрямки Європейської інтеграції; систему та зміст законодавства України і європейських країн.

ЗК 18. Знання та здатність вирішувати складні питання в організації власної справи в межах законодавства України та європейських країн.

ФК.6. Здатність інтегрувати набуті знання соціальних та гуманітарних наук у професійну діяльність.

ФК 10. Оволодіння теоретичними основами наукового дослідження.

Програмні результати навчання (ПРН). Результати навчання (РН)

ПРН 2. Використовувати знання з іноземної мови для спілкування та проведення історичних досліджень.

ПРН 12. Застосовувати навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, пояснювати необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

ПРН 13. Вміти аналізувати закономірності розвитку культурних процесів та явищ в історії України та світу.

ПРН 17. Цінувати різноманіття та мультикультурність; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, керуватися в педагогічній діяльності принципами толерантності, діалогу й співробітництва.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Модуль I. Теоретичні аспекти та історичний розвиток європейської цивілізації

Тема 1. Цивілізація як суспільно-історичне явище

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Предмет і основні завдання курсу «Цінності європейської цивілізації». Моделювання теорії цивілізації. Лінійно-стадіальний і локальний підходи. М. Данилевський, О. Шпенглер, А. Тойнбі, Л. Гумільов, П. Сорокін. Ф. Бродель, І. Валлерстайн, Вільям Мак-Ніл, С. Хантігтон. Глобальна цивілізація, світова цивілізація, локальна цивілізація. Норберт Еліас.

Структура цивілізації. Типологія цивілізацій. Етапи розвитку цивілізацій. Зниклі, існуючі цивілізації.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 2. Система цінностей європейської середньовічної цивілізації

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Поняття «цінність». Духовні цінності. Правові, загально - цивілізаційні, культурні, релігійні, соціальні, політичні, економічні, структурні цінності. Формування циклічної і лінійної моделей історії у стародавньому світі. Теоцентрична модель розуміння історії в християнській традиції. Християнство і свобода совісті як духовна основа Європи. Вплив християнства на розвиток Європи. Секуляризація. Свобода совісті. Ренесанс. Зміна домінуючого типу світогляду.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 3. Цінності індустріальної та постіндустріальної цивілізації

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 0, сам. р. – 10.

Особливості індустріального суспільства. Науково-технічна революція. Підвищення ролі людини. Особливі риси постіндустріального суспільства. Інформація як цінність Урбанізація.

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 4. Зміна системи цінностей на межі ХХ – ХХІ століть

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проектного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 7,5.

Заочна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. – 10.

Криза біполярної системи: «оксамитові революції» кінця 80-х – початку 90-х рр. ХХ ст. та розпад соцтабору. Пошуки нової моделі розвитку європейської цивілізації. Проблема «розширення Європи», інтеграція і глобалізація, антиглобалізм. Демографічні проблеми та імміграція в Європі. Проблеми меншин у Європі (етнічні, мовні, культурні, конфесійні), проблема «цивілізаційного конфлікту» (втягування країн Європи у конфлікт з ісламськими країнами); проблема «міжнародного тероризму».

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Модуль 2.Європейський Союз: історія, засади формування, система цінностей

Тема 5. Історичні передумови та основні етапи становлення Європейського Союзу

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 0, сам. р. – 10.

Зародження і розвиток ідеї європейської інтеграції. Створення Європейського Економічного Співтовариства. Маастрихтський договір і трансформація європейських спільнот у Європейський Союз. Проблема східного кордону Європи. Проблема цілісності Європи. Прояви «Європоцентризму».

Література: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 6. Структура цінностей сучасної об'єднаної Європи

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 2, сам. р. – 10.

Європа та європейські цінності. Європейський союз і його цінності. Цінності Європейського Союзу та їх закріплення в установчих договорах. Культурні, політичні та соціальні цінності. Права людини, свобода, солідарність, гідність, толерантність, демократія, справедливість як цінність права ЄС.

Література:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 7. Україна і Європейський Союз. Європейська ідентичність

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Історичні та соціокультурні передумови європейської інтеграції України. Формування договірно-правових засад співробітництва між Україною та ЄС. Угода про асоціацію. Особливості процесу становлення цивілізаційної ідентичності України в умовах глобалізації (на прикладі Революції Гідності). Європейська ідентичність.

Література:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26.

Тема 8. Перспективи європейської цивілізації в умовах глобалізації і пошук нових цінностей

ПРН 2, ПРН 12, ПРН 13, ПРН 17.

Проблемна лекція.

Технології проблемного, проєктного, інтерактивного навчання, інформаційно-комунікаційні.

Кількість годин:

Денна форма: лекцій – 2, сем. – 2, сам. р. - 7.

Заочна форма: лекцій – 0, сем. – 1, сам. р. – 10.

Цінності як основа діалогу цивілізацій в глобалізованому світі
Цивілізаційне значення міжнародного наукового обміну в умовах глобалізації. Еволюція європейських цінностей. Глобальна комунікація. Цивілізаційні цінності у безпековому контексті. глобального світу. Наукова дипломатія.

Література:

1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27.

Теми семінарських занять

№ п/п	Назва теми	Денна форма / год.	Заочна форма / год.
1	Модуль I. Теоретичні аспекти та історичний розвиток європейської цивілізації. Цивілізація як суспільно-історичне явище	2	1
2	Система цінностей європейської середньовічної цивілізації	2	1
3.	Цінності індустріальної та постіндустріальної цивілізації	2	
4.	Зміна системи цінностей на межі ХХ – ХХІ століть	2	2

5.	Модуль 2. Європейський Союз: історія, засади формування, система цінностей. Історичні передумови та основні етапи становлення Європейського Союзу	2	
6.	Структура цінностей сучасної об'єднаної Європи	2	2
7.	Україна і Європейський Союз. Європейська ідентичність	2	1
8.	Перспективи європейської цивілізації в умовах глобалізації і пошук нових цінностей	2	1
	Всього	16 год.	8 год.

Форми та методи навчання

Методи навчання: демонстрація, навчальна дискусія, дебати, співбесіди; прес-конференції; круглі столи; технології викладання: аналіз проблемних питань, обговорення, презентації, міні-лекції та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедійні і проєкційні засоби, друковані дидактичні матеріали.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

На семінарських заняттях контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться в усній формі.
За роботу на семінарських заняття можна отримати 60 б.
Контроль самостійної роботи проводиться за допомогою перевірки та захисту реферату або есе за обраною темою. Загальний обсяг 8-10 сторінок. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою. Захист відбувається у терміни, спільно обумовлені студентом і викладачем.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
1.1.1	Цивілізація як суспільно-історичне явище	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю

1.1.2.	Система цінностей європейської середньовічної цивілізації	-		
1.1.3.	Цінності індустріальної та постіндустріальної цивілізації	-		
1.1.4.	Зміна системи цінностей на межі ХХ – ХХІ століть	-		
Змістовий модуль 2				
1.1.5.	Історичні передумови та основні етапи становлення Європейського Союзу	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю	
1.1.6.	Структура цінностей сучасної об'єднаної Європи	-		
1.1.7.	Україна і Європейський Союз. Європейська ідентичність	-		
1.1.8.	Перспективи європейської цивілізації в умовах глобалізації і пошук нових цінностей	-		
Усього балів за лекційні заняття				
1.2.Семінарські заняття				
1.2.1.	Цивілізація як суспільно-історичне явище	8	Підготовка до виступів	
1.2.2.	Система цінностей європейської середньовічної цивілізації	8		
1.2.3.	Цінності індустріальної та постіндустріальної цивілізації	8		
1.2.4.	Зміна системи цінностей на межі ХХ – ХХІ століть	8		
1.2.5.	Історичні передумови та основні етапи становлення Європейського Союзу	7		
1.2.6.	Структура цінностей сучасної об'єднаної Європи	7		
1.2.7.	Україна і Європейський Союз. Європейська ідентичність	7		
1.2.8.	Перспективи європейської цивілізації в умовах глобалізації і пошук нових цінностей	7		

Усього бали за семінарські заняття	60		
Усього балів за поточною складовою оцінювання:	60		
2. Модульна складова оцінювання			
2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього балів за модулі		40	
Усього балів за ОК		100	

Засвоєння матеріалу 2 змістових модулів перевіряється письмово, розв'язанням тестових завдань. Модульний контроль знань проводиться в системі Moodle. Максимальний бал за написання модульних контролів: МК1 (**20 балів**) та МК2 (**20 балів**). Всього – 40б. Якщо здобувач успішно написав 2 модульні контролі і має високий бал за поточне оцінювання, то він отримує залік автоматично. У разі не написання модульних контролів або ж отримання низьких балів за них, то здобувач складає письмовий залік у тестовій формі через ННЦНО НУВГП. У таких випадках результати модулів скасовуються. Модульний та підсумковий контроль знань проводиться в системі Moodle.

Бали за перший рівень – 12, другий – 6, третій – 2.
Всього 20 балів.

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,6	12
2	8	0,75	6
3	2	1	2
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Загальна оцінка з навчальної дисципліни розраховується як арифметична сума набраних балів (не більше 100 балів) за всі види навчальних та додаткових завдань.

Повний перелік локальних нормативних документів, що регламентують організацію освітнього процесу НУВГП (з останніми змінами та доповненнями) знаходиться за посиланням:

<http://surl.li/onplh>

Критерії оцінювання результатів поточного та підсумкового контролів, що характеризують рівень компетентності здобувача вищої освіти при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів з навчальної дисципліни «Давня і середньовічна історія України»:

- виконання всіх видів навчальної роботи, що передбачені силабусом навчальної дисципліни;
- глибина і характер знань навчального матеріалу за змістом навчальної дисципліни, що міститься в основних та додаткових рекомендованих літературних джерелах;

- вміння аналізувати явища, що вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку;
- характер відповідей на поставлені питання (чіткість, лаконічність, логічність, послідовність тощо);
- вміння застосовувати теоретичні положення під час розв'язання практичних задач;
- вміння аналізувати достовірність одержаних результатів;
- своєчасність виконання;
- дотримання вимог до оформлення

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція 2023) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/28552>
- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) (Наказ № 168 від 04.04.2016 (зі змінами та доповненнями) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21121>
- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (ухвалено НМР НУВГП, протокол від 22.02.2023 р. № 3) регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університеті водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/25889>

Додаток до наказу НМР НУВГП № 636 від 13.09.2024 «Рекомендовані критерії оцінювання результатів поточного та підсумкового контролю» <https://nuwm.edu.ua/university/naukovo-metodichna-rada/dokumenty>

- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль та підсумковий контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 4 від 23.06.2021 р.) описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/21123>
- Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/13934> описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси.
- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі (2020) <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/19215>

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за національною шкалою	
	екзамен	залік
90 – 100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Європейська інтеграція: навчальний посібник. За ред. М. Макаренка, Л. Хомутенко. Київ, 2018.
2. Історичний розвиток цивілізацій у контексті глобалізації: ціннісний вимір. / За ред. О. Зарнецької. Київ, 2019.
3. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення. Київ, 2009.

Допоміжна література

4. Бойченко І. Філософія історії. Київ, 2000.
5. Бжезинський Збігнев. Україна та Європа. Національна безпека і оборона. 2000. № 7.
6. Будикін В., Сіденко В. Україна та ЄС: лібералізація співробітництва. Політична думка. 1995. № 2-3.
7. Вахудова А. Нерозділена Європа: демократія, важелі впливу та інтеграція після комунізму / Пер. з англ.. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2009.
8. Віднянський С. В., Мартинов А. Ю. Об'єднана Європа: від мрії до реальності. Історичні нариси про батьків-засновників Європейського Союзу. Київ, 2009.
9. Дейвіс Норман. Європа. Історія / Переклав з англ. П. Таращук. Вид. 2-ге. Київ: Вид-во Соломії Павличко "Основи", 2001.
10. Джеджора О. Історія Європейської Цивілізації. Львів, 1999.
11. Грицяк І. А. Право та інституції Європейського Союзу. Нав. посібник. Київ: К.І.С., 2004.
12. Джеджора О. Історія Європейської Цивілізації. Львів, 1999.
13. Європейська інтеграція на початку нового тисячоліття: довідник / склад. А. М. Круглашов, І. Озимок, Т. С. Астапенко, В. В. Руссу. Ч. 1. Чернівці, 2010. URL: <http://www.library.cv.ua/es/dovidnyk.pdf>
14. Європейська інтеграція. Словник-довідник. Київ, 2009.
15. Клинова-Дацюк Г. Україна та інтеграційні процеси в сучасній Європі. Рівне, 2012.
16. Копійка В., Шинкаренко Т. Європейський Союз: заснування і етапи становлення. Київ, 2001.
17. Копійка В.В. Європейський Союз: досвід розширення і Україна. Київ, 2005.
18. Копійка В.В. Європейський Союз: історія і засади функціонування. Київ, 2009.
19. Кухта Б.Л. Проблеми політичної інтеграції / Основи політичної науки: Курс лекцій за ред. Б. Кухти. Львів, 1999. Ч. 4: Міжнародна політика.
20. Критерії членства в СОТ, ЄС та НАТО. Інтеграційні перспективи України. Аналітичне дослідження. Київ, 2007.

21. Посельський В. Європейський Союз: інституційні основи європейської інтеграції. Київ: Смолоскип, 2002.
22. Право Європейського Союзу: основи теорії : підручник / [Т. М. Анакіна, Т. В. Комарова, О. Я. Трагнюк, І. В. Яковюк та ін.] ; за заг. ред. І. В. Яковюка. Харків : Право, 2021.
23. Світова та європейська інтеграція: організаційні засади. Навч. посібник / За ред. Я. Й. Малика, М. З. Мальського. Львів, 2000.
24. Терещенко Т. В. Цінності європейської цивілізації: навчально-методичний посібник. Черкаси: видавець Кандич С. Г., 2016.
25. Ткаченко Є. В. Щодо деяких історичних аспектів розвитку європейської інтеграції. Форум права. 2012. № 3. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/FP_index.htm_2012_3_128.
26. Україна-ЄС: наступні двадцять п'ять років / Авторський колектив: А. Єрмолаєв, І. Клименко, В. Щербина, С. Денисенко, Л. Поляков. URL : <http://newukraineinstitute.org/media/news/612/file/Ukraine%20EU.pdf>
27. Шубіна І. О. Основні цінності Європейського Союзу, зміст і значення для вступу нових держав // Міжнародні читання з міжнародного права пам'яті професора П.Є. Казанського: матер. третьої міжнар. наук. конф. (м. Одеса, 2–3 листопада 2012 р.) / відп. за випуск М. І. Пашковський; НУ «ОЮА». Одеса: Фенікс, 2012.
28. Щербакова Ю. Цінності об'єднаної Європи: монографія / Юлія Щербакова. Київ: ВЦ «Академія», 2014.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Електронна бібліотека Інституту історії НАН України (<https://cutt.ly/rUoDmLQ>).
2. Інститут української археографії та джерелознавства НАН України http://archeos.org.ua/?page_id=67
3. Багатоцільовий український сайт для науки та освіти «Мислене дерево» <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/HistSources.html>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність логічно обґрунтовувати свою позицію, формувати власну думку та приймати рішення, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, здатність до пошуку, оброблення та узагальнення інформації з різних джерел.

Дедлайни та перескладання

Терміни здачі проміжних контрольних модулів та підсумковий контроль (екзамен) встановлені згідно Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>.
Перездача тестових завдань перевірки засвоєння теоретичного матеріалу здійснюється згідно з правилами ННЦНО та Порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП <https://ep3.nuwm.edu.ua/25072/>.
У разі незгоди здобувача ВО з результатами оцінювання, відповідно до Порядку звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в НУВГП <http://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>, здобувач подає апеляційну скаргу, після чого скликається апеляційна комісія. Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Неформальна та інформальна освіта

Студенти мають право на перезарахування результатів навчання набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про неформальну освіту. <http://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>. Також здобувачі вищої освіти можуть самостійно на платформах Prometheus, Coursera, edEx, edEra, FutureLearn та інших опановувати матеріал для перезарахування результатів навчання. При цьому важливо, щоб знання та навички, що формуються під час проходження певного онлайн-курсу чи його частин, мали зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни/освітньої програми та перевірялись в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Організація всіх видів навчальної діяльності в межах курсу проводиться згідно Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті водного господарства та природокористування <http://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>. У випадках виявлення плагіату при виконанні завдання, здобувач не отримує бали і повинен виконати завдання повторно, згідно Положення про виявлення та запобігання академічного плагіату в Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) <http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>.

Здобувачі повинні дотримуватися Кодексу честі студентів НУВГП <http://nuwm.edu.ua/struktturnipidrozdi/yyo/dokument>, а викладач Кодексу честі наукових, науково-педагогічних, педагогічних працівників Національного університету водного господарства та природокористування. Більше матеріалів щодо дотримання принципів академічної доброчесності: сайт Національного агентства забезпечення якості вищої освіти <https://naqa.gov.ua/>; сторінка НУВГП «Якість освіти» <http://nuwm.edu.ua/sp>

Вимоги до відвідування

Студенту не дозволяється пропускати заняття без поважних причин. За об'єктивних причин пропуску занять (довідка про хворобу, інша поважна причина) студенти можуть самостійно вивчити пропущений матеріал на платформі Moodle

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=4326>

Студент має право оформити індивідуальний графік навчання відповідно до Положення <http://ep3.nuwm.edu.ua/id/eprint/6226>

Здобувачі на заняттях можуть використовувати мобільні телефони та ноутбуки, але винятково з навчальною метою з цієї дисципліни.

Академічна мобільність. Інтернаціоналізація

У НУВГП розроблені процедури для реалізації права здобувачам на академічну мобільність:

- Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Національного університету водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/4398/>
- Порядок перезарахування результатів навчання за програмами академічної мобільності в Національному університеті водного господарства та природокористування
<http://ep3.nuwm.edu.ua/19458/>.
- Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-%D0%BF#n8>.

Здобувачі освіти мають доступ до таких міжнародних інформаційних ресурсів:

<https://www.ufu-muenchen.de/uk>

<https://www.fas.harvard.edu/pages/degree-programs-courses>

*Лектор Клинова-Дацюк Галина Дмитрівна,
канд. іст. наук, доцент*

Автор
Доцент СД

Галина КЛИНОВА-ДАЦЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №72
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 3FAA9288358EC003040000009B6C3700C8C2C100